

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Методичні рекомендації
до вивчення дисципліни для студентів
спеціальності 081 «Право»

Київ 2020

УДК 342.9

К 90

Укладачі О.М.Кулеба, канд.юрид.наук, доцент

І.С.Похиленко, канд. юрид. наук, доцент

Рецензент Карпунцов Валерій Віталійович, доктор юридичних наук,
професор кафедри політичних наук і права

Відповідальний за випуск Є.В. Перегуда, д-р. політ. наук, професор

Затверджено на засіданні кафедри політичних наук, протокол №1 від
29 серпня 2020 року.

Адміністративне право: методичні рекомендації до вивчення
дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право». Уклад.
О.М.Кулеба, І.С.Похиленко. Київ-Тернопіль: КНУБА, ФО-П Шпак
В.Б., 2020. 72 с.

Містить тематику лекційного курсу та практичних занять, плани
практичних занять, тематику індивідуальних завдань та рекомендації з їх
підготовки, питання підсумкового контролю, список рекомендованої
літератури.

Призначено для студентів спеціальності 081 «Право».

© КНУБА, 2020

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
Тематика лекцій.....	7
Плани практичних занять.....	16
Методи навчання. Тематика індивідуальних завдань.....	54
Модульно-рейтингова система оцінювання знань.....	57
Питання підсумкового контролю.....	59
Список літератури.....	63

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Формування і розиток у студентів, які навчаються за спеціальністю «Право» професійної компетенції у сфері публічного адміністрування, спрямовану на отримання необхідного обсягу теоретичних правових знань, набуття практичних навиків правозастосування, вирішення практичних завдань, ознайомлення студентів з проблемами та напрямками реформування в сфері адміністративно-правового регулювання, розуміння взаємовідносин між приватними особами та органами публічної адміністрації.

Структура видання складається з тематики лекційного курсу, планів практичних занять, тематики індивідуальних робіт, питань до модельного та підсумкового контролю та списку літератури.

Важливе значення при вивченні дисципліни надається самостійній роботі студентів, зокрема виконанню індивідуального завдання. Наведений орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань не є вичерпним, тому студенти можуть запропонувати власні теми, зокрема, виходячи з інтересів своєї наукової роботи, проте такий вибір має бути узгоджений з викладачем.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, вони можуть це зробити у вигляді реферату.

Вимоги до оформлення реферату:

- обсяг від 18 до 24 сторінок рукописного тексту;
- реферат включає: план, відповідно до плану зміст, основні висновки і список літератури. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми;
- список літератури може складатися за алфавітом, за тематикою або за порядком згадування літератури в тексті.

Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни “Адміністративне право” полягає у формуванні в студентів знань щодо становлення та розвитку адміністративного права, його основних категорій, сутності форм та методів державного управління, набуття навичок правозастосування, вирішення практичних завдань, ознайомлення з проблемами та напрямками реформування в сфері адміністративно-правового регулювання, розуміння взаємовідносин між приватними особами та органами публічної адміністрації.

Компетентності студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Код	Зміст	Результати навчання
ІК	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	ПРН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв’язання. ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему. ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного і всебічного встановлення певних обставин.
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
ЗК3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	ПРН18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
СК2	Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.	ПРН20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
СК7	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і	ПРН23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях. ДПРН1. Знати механізм нормативної

	адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.	санкційності відносно правопорушень будівельного законодавства та нормативів містопланування. ДПРН2. Знати правові механізми реалізації владних рішень органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері містопланування та містобудування.
СК8	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	ДПРН3. Знати основи контрольно-наглядової діяльності компетентних органів у сфері будівництва.
СК10	Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.	ДПРН6. Знати систему правового супроводу отримання дозвільної документації та правового супроводу стадій спорудження і здачі у експлуатацію об'єктів будівництва.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.	
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.	
ДСК1	Розуміння системності правового регулювання будівельної та містобудівної діяльності.	

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

- обсяг, зміст та характер публічно-управлінських відносин, що становлять предмет адміністративного права;
- характерні ознаки, зміст і принципи державного управління та місцевого самоврядування, а також систему їх органів;
- систему суб'єктів адміністративного права, зокрема органів виконавчої влади, їх повноваження та взаємодію з іншими органами державної влади, а також з органами місцевого самоврядування;
- механізм адміністративно-правового регулювання суспільних відносин та шляхи його удосконалення;
- систему джерел адміністративного права;
- форми і методи здійснення управлінської діяльності;
- властивості та зміст адміністративного примусу, у т.ч. особливості адміністративної відповідальності та підстави її настання;

Вміти:

- самостійно аналізувати різноманітні управлінські ситуації;
- володіти основними поняттями адміністративно-правової науки, навичками аналізу адміністративно-правових актів та застосування їх на практиці, а також навичками роботи з управлінськими актами;
- застосовувати правові норми у вирішенні практичних завдань;
- самостійно орієнтуватися у законодавстві та спеціальній літературі.

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙ

МОДУЛЬ 1.

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Змістовий модуль 1. «Загальна частина: теорія адміністративного права»

Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права

Основоположні категорії адміністративного права. Публічне адміністрування як одна з форм реалізації публічної влади. Суб'єкти публічного адміністрування. Публічний інтерес.

Адміністративне право як складова публічного права. Призначення адміністративного права. Відносини, що складають предмет адміністративного права. Відмежування адміністративного права від цивільного та господарського права.

Система адміністративного права. Загальне адміністративне право (принципи адміністративного права, суб'єкти публічного адміністрування, інструменти публічного адміністрування, публічне майно, адміністративні процедури, адміністративні послуги, захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування). Особливе адміністративне право (зокрема службове право, адміністративне деліктне право, поліцейське).

Тема 2. Принципи адміністративного права

Поняття та значення принципів адміністративного права (системоутворювальне значення, вплив на нормотворчу діяльність, значення для адміністративної та судової практики).

Принцип верховенства права (правовладдя) в адміністративному праві. Значення принципу верховенства права (правовладдя) для регулювання адміністративних правовідносин. Складові верховенства права (законність; юридична визначеність; запобігання зловживанню повноваженнями; рівність перед законом і недискримінація; доступ до правосуддя).

Принципи належного врядування. Значення принципів належного врядування для регулювання адміністративних правовідносин. Принципи належного врядування (забезпечення участі в ухваленні рішень та належне реагування, відкритість і прозорість, добросовісність і етична поведінка, ефективність, компетентність і спроможність, інноваційність та відкритість до змін, сталість і довгострокова орієнтованість, грамотне фінансове управління, поважання прав людини та культурної

різноманітності, забезпечення соціальної згуртованості, підзвітність).

Тема 3. Джерела адміністративного права

Суть та види джерел адміністративного права. Поняття джерел адміністративного права. Значення джерел адміністративного права. Система джерел адміністративного права.

Національні джерела адміністративного права. Конституція України як основа побудови системи джерел адміністративного права. Законодавчі акти як джерела адміністративного права. Підзаконні нормативні акти як джерела адміністративного права.

Міжнародні джерела адміністративного права. Міжнародні договори як джерела адміністративного права (Міжнародний пакт про громадянські й політичні права, Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод та ін). Юридичні акти Європейського Союзу як джерела адміністративного права в контексті правотворчої діяльності. «М'яке право» у системі джерел адміністративного права.

Рішення судових органів у системі джерел адміністративного права. Практика Європейського суду з прав людини як джерело адміністративного права. Рішення Конституційного Суду України в системі джерел адміністративного права. Рішення Верховного Суду як квазиджерело адміністративного права.

Юридична сила джерел адміністративного права. Поняття та значення юридичної сили джерел адміністративного права. Система джерел адміністративного права за їх юридичною силою. Правила вирішення конкуренції норм, закріплених у джерелах адміністративного права.

Тема 4. Підготовка проектів нормативно-правових актів, порядок їх погодження та прийняття

Законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, як джерела адміністративного права. Суб'єкти адміністративного права, що уповноважені на підготовку та видання нормативно-правових актів. Правила підготовки проектів нормативно-правових актів. Загальні підходи до підготовки проектів актів, їх форма, структура та техніко-юридичні особливості розроблення з урахуванням нормопроектувальної техніки.

Відповідність проектів підзаконних актів Конституції України, законам України, актам Європейського Союзу та міжнародним договорам.

Процедура погодження проектів з зацікавленими центральними органами виконавчої влади, строки розгляду, антикорупційна експертиза Національного агентства з питань запобігання корупції, права

експертиза Міністерства юстиції. Схвалення проектів постанов та розпоряджень Кабінетом Міністрів України. Особливості державної реєстрації проектів наказів в Міністерстві юстиції України.

Тема 5. Суб'єкт публічного адміністрування (адміністративний орган) як суб'єкт адміністративного права.

Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування.

Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України — як учасники адміністративного процесу в державному управлінні. Їх компетенція, повноваження, склад, завдання, функції.

Групи суб'єктів публічного адміністрування (державні органи, включаючи органи виконавчої влади, військово-цивільні адміністрації; державні фонди та установи; органи влади Автономної Республіки Крим; суб'єкти місцевого самоврядування; суб'єкти, яким делеговано окремі повноваження публічного адміністрування).

Система органів виконавчої влади. Основні рівні органів виконавчої влади в Україні (вищий, центральні, місцеві). Кабінет Міністрів України, система центральних органів виконавчої влади (міністерства, служби, агентства та інспекції, центральні органи виконавчої влади із спеціальним статусом), місцеві державні адміністрації. Законодавча основа їх діяльності

Класифікація органів виконавчої влади за різними критеріями (за обсягом і характером компетенції, за порядком вирішення питань, за спрямованістю компетенції, за територіальним обсягом повноважень). Порядок утворення, реорганізації та ліквідації органів виконавчої влади.

Суб'єкти місцевого самоврядування. Законодавча основа діяльності.

Види суб'єктів місцевого самоврядування та їх призначення (територіальна громада; сільська, селищна, міська ради; сільський, селищний, міський голови; виконавчі органи сільської, селищної, міської рад; районні та обласні ради; органи самоорганізації населення).

Тема 6. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права.

Місце приватної особи в системі суб'єктів адміністративного права. Зміст поняття «приватна особа» в контексті адміністративного права. Види приватних осіб (громадяни, іноземці, особи без громадянства).

Суб'єктивне публічне право. Сутність суб'єктивних публічних прав приватної особи. Окремі суб'єктивні публічні права та їх реалізація (право на участь в ухваленні рішень, право на звернення, на право на доступ до публічної інформації, право на свободу мирних зібрань, право на свободу об'єднань).

Тема 7. Об'єднання громадян та політичні партії як суб'єкти адміністративного права.

Особливості неурядової організації як суб'єкта адміністративного права. Законодавча основа організації та діяльності громадських об'єднань та інших неурядових організацій. Особливості окремих видів неурядових організацій (громадських організацій, зокрема молодіжних та дитячих, громадських спілок, професійних спілок, релігійних організацій, благодійних організацій, організацій професійного самоврядування), адміністративна правосуб'єктність, порядок створення та припинення діяльності.

Роль політичних партій як інституту громадянського суспільства у політичній організації сучасного демократичного суспільства. Особливості їх утворення та припинення.

Тема 8. Інструменти публічного адміністрування

Поняття інструмента публічного адміністрування. Види інструментів публічного адміністрування.

Нормативний акт як інструмент публічного адміністрування. Поняття, юридичне значення та ознаки нормативного акта суб'єкта публічного адміністрування. Види нормативних актів (за суб'єктами видання, територіальним охопленням діяльності, за ознакою внутрішньої та зовнішньої спрямованості).

Вимоги до нормативного акта. Порядок підготовки та ухвалення. Зміст і значення антикорупційної експертизи. Державна реєстрація нормативного акта. Процедура оприлюднення та набрання чинності. Підстави для визнання нормативного акта протиправним. Зв'язок протиправності з фактом недотримання формальних вимог під час його підготовки та видання.

Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування. Поняття, юридичне значення та ознаки адміністративного акта.

Відмежування адміністративного акта від інших актів (документів) суб'єкта публічного адміністрування. Види адміністративних актів.

Процедура видання адміністративного акта.

Чинність адміністративного акта (умови чинності, способи доведення до відома, припинення чинності). Виконання адміністративного акта

Поняття нікчемності адміністративного акта. Підстави визнання адміністративного акта нікчемним.

Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування. Поняття, юридичне значення та ознаки адміністративного договору.

Види адміністративних договорів.

Поняття нікчемності адміністративного договору. Підстави визнання адміністративного договору нікчемним.

Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні Поняття адміністративного розсуду.

Умови застосування адміністративного розсуду (наявність законодавчого уповноваження на адміністративний розсуд; оприлюднення норм, що уповноважують на адміністративний розсуд; достатність юридичної визначеності уповноважень на адміністративний розсуд; обов'язок дотримуватися мети уповноваження; обов'язок ретельно з'ясувати обставини в справі; обов'язок дотримуватися принципу пропорційності).

Використання електронного врядування в публічному адмініструванні. Поняття електронного врядування. Елементи електронного врядування. Співвідношення понять «електронне врядування», «електронна держава», «електронна демократія», «електронний парламент», «електронний уряд», «електронний суд».

Тема 9. Адміністративна процедура.

Розуміння адміністративної процедури. Поняття адміністративної процедури. Види адміністративної процедури (реєстраційні, дозвільні, інспекційні процедури, процедури щодо притягнення до відповідальності; процедури за заявою особи, процедури за службовим обов'язком).

Принципи адміністративної процедури. Система принципів адміністративної процедури. Зміст окремих принципів адміністративної процедури (рівність перед законом, доступ до інформації, право на допомогу та представництво, право бути вислуханим, ефективність, оперативність (розумні строки), вмотивованість рішення, ефективний засіб захисту).

Учасники адміністративної процедури. Адміністративний орган. Адресат (у тому числі заявник). Заінтересовані особи. Представництво в адміністративній процедурі. Стадії адміністративної процедури. Ініціювання та початок провадження. Підготовка справи до розгляду. Розгляд і вирішення справи. Оформлення адміністративного акта, доведення до відома адресатів та заінтересованих осіб. Перегляд адміністративного акта.

Тема 10. Адміністративна послуга.

Поняття, ознаки та види адміністративних послуг Поняття адміністративної послуги Ознаки адміністративної послуги. Відмінність адміністративної послуги від інших видів послуг у публічній сфері.

Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг. Суб'єкт

звернення. Суб'єкт надання адміністративних послуг. Центри надання адміністративних послуг. Адміністратори. Порядок надання адміністративних послуг Стадії процедури надання адміністративної послуги.

Юридичні документи та дії, що супроводжують процедуру надання адміністративних послуг. Плата за надання адміністративних послуг (адміністративний збір). Вимоги до якості надання адміністративних послуг.

Тема 11. Захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування.

Інструменти захисту прав приватних осіб у сфері публічного адміністрування Види інструментів захисту прав особи та їх співвідношення між собою. Адміністративне оскарження

Підстави та порядок подання скарги. Предмет оскарження. Суб'єкти розгляду скарг. Процедура розгляду скарги. Можливі наслідки розгляду скарги. Інші інструменти захисту прав особи

Перегляд рішення суб'єктом публічного адміністрування, який його ухвалив, за ініціативою особи. Захист особи з ініціативи суб'єкта публічного адміністрування. Відшкодування шкоди суб'єктом публічного адміністрування. Адміністративна юстиція.

Перегляд рішення суб'єктом публічного адміністрування, який його ухвалив, за ініціативою особи. Захист особи з ініціативи суб'єкта публічного адміністрування. Відшкодування шкоди суб'єктом публічного адміністрування. Адміністративна юстиція.

Тема 12. Здійснення державного нагляду (контролю)

Правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Повноваження центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб і права під час здійснення заходів нагляду та контролю.

Обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю).

Види заходів державного нагляду та контролю (планові та позапланові) та їх форми (перевірки, ревізії, огляди, обстеження, інші форми, визначені законом). Особливості та відмінності між плановими та позаплановими заходами. Уніфіковані форми актів та інших документів, що готуються під час здійснення наглядових заходів.

Порядок здійснення комплексних планових заходів державного нагляду (контролю). Методика підготовки щорічних планів здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Особливості здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності щодо фізичних осіб - підприємців та юридичних осіб, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

Тема 13. Права фізичних та юридичних осіб на звернення до органів влади та отримання інформації

Практична реалізація громадянами України наданого їм Конституцією України права вносити в органи державної влади, об'єднання громадян відповідно до їх статуту пропозиції про поліпшення їх діяльності, викривати недоліки в роботі, оскаржувати дії посадових осіб, державних і громадських органів. Можливість участі громадян та інших юридичних осіб в управлінні державними і громадськими справами, для впливу на поліпшення роботи органів державної влади і місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, для відстоювання своїх прав і законних інтересів та відновлення їх у разі порушення.

Створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорона, захист інформації.

Порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації та інформації, що становить суспільний інтерес.

Строки розгляду звернень громадян, народних депутатів, адвокатських запитів тощо.

Тема 14. Службове право

Поняття та сутність державної служби та служби в органах місцевого самоврядування як основних різновидів публічної служби. Відмінність від інших видів трудової діяльності особи.

Основи правового статусу державного службовця. Поняття державного службовця. Посади державної служби та їх категорії.

Обов'язки та права державного службовця.

Вступ на державну службу. Проходження державної служби і службова кар'єра. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державного службовця. Матеріальне й соціальне забезпечення державного службовця. Припинення державної служби.

Основи правового статусу службовця в органі місцевого

самоврядування. Поняття службовця в органі місцевого самоврядування. Посади в органах місцевого самоврядування та їх категорії.

Обов'язки та права службовця в органі місцевого самоврядування. Вступ на службу в органі місцевого самоврядування. Проходження служби в органі місцевого самоврядування і службова кар'єра.

Дисциплінарна та матеріальна відповідальність службовця в органі місцевого самоврядування.

Військова служба, служба цивільного захисту, служба в Національній поліції — як окремі види публічної служби в Україні.

Запобігання корупційним проявам у публічній службі. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища. Обмеження щодо одержання подарунків. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Обмеження спільної роботи близьких осіб. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів Правила етичної поведінки публічних службовців Фінансовий контроль щодо публічних службовців.

Змістовий модуль 2. «Адміністративне деліктне право»

Тема 15. Адміністративне правопорушення (проступок) і адміністративна відповідальність.

Поняття адміністративного проступку. Ознаки адміністративного проступку (діяння, суспільна шкідливість, протиправність, винність, караність). Відмежування адміністративного проступку від кримінального правопорушення.

Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Ознаки адміністративної відповідальності. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності.

Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.

Законодавчі акти, що регулюють відносини адміністративної відповідальності. Юридичний склад адміністративного проступку. Юридичний склад адміністративного проступку (об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона). Особливості юридичного складу адміністративного проступку, зафіксованого в автоматичному режимі. Заходи адміністративної відповідальності.

Тема 16. Заходи адміністративної відповідальності

Поняття адміністративного стягнення. Система й види

адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.

Тема 17. Провадження у справі про адміністративні правопорушення

Провадження в справі про адміністративний проступок. Стадії провадження в справі про адміністративний проступок. Звичайне провадження. Спрощене провадження. Складання протоколу в справі про адміністративний проступок. Органи та посадові особи, уповноважені скласти протокол. Випадки, коли протокол у справі про адміністративний проступок не складається. Розгляд справи про адміністративний проступок. Органи та посадові особи, уповноважені розглядати справу про адміністративний проступок. Основні етапи розгляду справи про адміністративний проступок (підготовка справи, аналіз зібраних матеріалів, прийняття постанови, доведення постанови до відома). Особливості провадження в справах про адміністративні проступки в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі. Оскарження й перегляд постанови в справі про адміністративний проступок. Порядок і строк оскарження постанови. Результати перегляду. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.

Змістовий модуль 3. Публічне адміністрування в деяких сферах

Тема 18. Адміністративно-правове забезпечення будівельної діяльності

Механізм адміністративно-правового забезпечення будівельної галузі. Адміністративно-правове регулювання окремих напрямів будівельної галузі. Адміністративно-правове забезпечення надійності та безпеки об'єктів будівництва. Дозвільні адміністративні процедури в будівельній галузі.

Система суб'єктів забезпечення функціонування в будівельній галузі. Регуляторні органи в будівельній галузі. Контрольно-наглядові органи в будівельній галузі. Адміністративно-правовий механізм взаємодії в будівельній галузі

Адміністративна відповідальність у будівельній галузі. Поняття та підстави адміністративної відповідальності в будівельній галузі. Процедури адміністративної відповідальності в будівельній галузі. Штрафні санкції в будівельній галузі.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права

План

1. Основоположні категорії адміністративного права.
2. Адміністративне право як складова публічного права.
3. Система адміністративного права.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
4. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. // Відомості Верховної Ради. - 2014.- № 13.- Ст.222
5. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 25. – Ст. 1190
7. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. // Відом. Верхов. Ради України . – 1999. – № 18. – Ст. 774 (з наступ. змін. та допов.).
8. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. // Офіц. вісн. України. – 2016. – № 3. – Ст. 149.
9. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
10. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
11. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с
12. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.

13. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.

14. "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.) [Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.

15. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с

16. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломоєць та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломоєць ; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.

17. Андрійко О. Ф. Адміністративно-правова доктрина і сучасне адміністративне законодавство [Електронний ресурс] / О. Ф. Андрійко, В. П. Нагребельний // Альманах права. - 2020. - Вип. 11. - С. 22-27. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ap_2020_11_6

18. Битяк Ю., Бойко І., Писаренко Н. Система адміністративного права. Право України. 2017. № 12. С. 173–183. Бойко І. В. До питання про предмет адміністративного права. Адміністративне право і процес. 2016. № 1 (15). С. 5–12.

19. Бойко І. В. Доктринальні ідеї та цілі адміністративного права. Право України. 2019. № 5. С. 13–29.

20. Костюшко О.П. Забезпечення адміністративно-правових гарантій прав і свобод людини та громадянина. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2017. № 2 (14). С.162–177.

21. Стеценко С. Предмет адміністративного права як «вічнозелений» сюжет адміністративно-правової науки. Право України. 2019. № 5. С. 29–45.

Контрольні запитання

1. Визначте, що таке публічне адміністрування як одна з форм реалізації публічної влади.

2. Охарактеризуйте суб'єктів публічного адміністрування.

3. Що таке «публічний інтерес»?

4. Яким чином відмежовується адміністративне право від цивільного та господарського права.

Тема 2. Принципи адміністративного права

План

1. Поняття та значення принципів адміністративного права.
2. Принцип верховенства права (правовладдя) в адміністративному праві.
3. Принципи належного врядування.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
4. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. // Відомості Верховної Ради.- 2014.- № 13.- Ст.222
5. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 25. – Ст. 1190
7. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. // Відом. Верхов. Ради України . – 1999. – № 18. – Ст. 774 (з наступ. змін. та допов.).
8. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
9. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
10. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с
11. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.
12. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.

Контрольні запитання

1. Яке значення для адміністративної та судової практики мають принципи адміністративного права?
2. Яке значення принципу верховенства права (правовладдя) для регулювання адміністративних правовідносин?
3. Перерахуйте складові принципу верховенства права.
4. Перерахуйте складові принципу належного врядування.

Тема 3. Джерела адміністративного права

План

1. Суть та види джерел адміністративного права.
2. Поняття джерел адміністративного права.
3. Юридична сила джерел адміністративного права.
4. Національні джерела адміністративного права.
5. Міжнародні джерела адміністративного права.
6. Рішення судових органів у системі джерел адміністративного права.

Джерела та література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
4. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. // Відомості Верховної Ради.- 2014.- № 13.- Ст.222
5. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 25. – Ст. 1190
7. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. // Відом. Верхов. Ради України . – 1999. – № 18. – Ст. 774 (з наступ. змін. та допов.).
8. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. // Офіц. вісн. України. – 2016. – № 3. – Ст. 149.
9. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.

10. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2000. – № 40. – Ст. 338.
11. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056
12. Кодекс цивільного захисту населення: Закон України від 02.10.2012 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2013. – № 34–35. – Ст. 458.
13. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
14. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
15. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с
16. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.
17. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.
18. "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.) [Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.
19. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с
20. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломoeць та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломoeць ; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.
21. Андрійко О. Ф. Адміністративно-правова доктрина і сучасне адміністративне законодавство [Електронний ресурс] / О. Ф. Андрійко, В. П. Нагребельний // Альманах права. - 2020. - Вип. 11. - С. 22-27. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ap_2020_11_6

22. Битяк Ю., Бойко І., Писаренко Н. Система адміністративного права. Право України. 2017. № 12. С. 173–183. Бойко І. В. До питання про предмет адміністративного права. Адміністративне право і процес. 2016. № 1 (15). С. 5–12.

23. Галай, В. О. Адміністративне право та процес (адміністративне судочинство) [Текст] : навч. посіб. / [В. О. Галай, О. В. Ткаченко, Д. М. Корнієнко] ; Нац. акад. Нац. гвардії України. - Київ : ТАЛКОМ, 2018. - 90 с.

24. Мельник Р.С. Джерела адміністративного права: сучасний погляд на сталі конструкції. Право України 2019. № 5 С. 46 – 62

25. Цуркаленко Ю. В. Джерело сучасного адміністративного права: проблеми розуміння та способи їх вирішення / Ю. В. Цуркаленко // Правовий часопис Донбасу. - 2018. - № 4. - С. 179–184. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pppd_2018_4_32

Контрольні запитання

1. Яке значення мають джерела адміністративного права?
2. Охарактеризуйте систему джерел адміністративного права.
3. Проаналізуйте положення Конституції України як основи побудови системи джерел адміністративного права.
4. Яке значення для адміністративного права має Міжнародний пакт про громадянські й політичні права.
5. Що таке «М'яке право» у системі джерел адміністративного права?
6. Яке значення мають рішення Конституційного Суду України в системі джерел адміністративного права?

Тема 4. Підготовка проектів нормативно-правових актів, порядок їх погодження та прийняття

План

1. Види нормативно-правових актів.
2. Суб'єкти адміністративного права, що уповноважені на підготовку та видання нормативно-правових актів.
3. Процедура погодження проектів з зацікавленими центральними органами виконавчої влади.
4. Порядок проведення узгоджувальних процедур.
5. Види експертиз нормативно-правових актів.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
2. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. // Відомості Верховної Ради.- 2014.- № 13.- Ст.222
3. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385
4. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 25. – Ст. 1190
5. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. // Відом. Верхов. Ради України . – 1999. – № 18. – Ст. 774 (з наступ. змін. та допов.).
6. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. // Офіційний вісник – 2014. - № 87. – ст. 156
7. Правила підготовки проектів нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 6 вересня 2005 р. № 870 // Офіційний вісник- 2005р. – № 36. – ст. 45
8. Регламент Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950 // Офіційний вісник України. – 2007 – № 54. - Ст. 21.
9. Положення про Міністерство юстиції України: постанова Кабінету Міністрів України 02.07.2014 № 228 // Офіційний вісник України. – 2014. - № 54. – Ст. 88.
10. Положення про апарат Національного агентства з питань запобігання корупції: рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 19.05.2016 № 1.

Контрольні запитання

1. Назвіть основні види нормативно-правових актів.
2. Різниця між нормативно-правовими та організаційно-розпорядчими актами.
3. Які органи влади уповноважені на прийняття актів нормативно-правового характеру.
4. Повноваження Міністерства юстиції при розгляді проектів нормативно-правових актів.

Тема 5. Суб'єкт публічного адміністрування (адміністративний орган) як суб'єкт адміністративного права.

План

1. Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування.

2. Система органів виконавчої влади.
3. Класифікація органів виконавчої влади.
4. Суб'єкти місцевого самоврядування.
5. Види суб'єктів місцевого самоврядування та їх призначення (територіальна громада; сільська, селищна, міська ради; сільський, селищний, міський голови; виконавчі органи сільської, селищної, міської рад; районні та обласні ради; органи самоорганізації населення).

Джерела та література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
2. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. // Відомості Верховної Ради.- 2014.- № 13.- Ст.222
3. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385
4. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 25. – Ст. 1190
5. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. // Відом. Верхов. Ради України . – 1999. – № 18. – Ст. 774 (з наступ. змін. та допов.).
6. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. // Офіц. вісн. України. – 2016. – № 3. – Ст. 149.
7. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.
8. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056
9. Порядок здійснення заходів, пов'язаних з утворенням, реорганізацією або ліквідацією міністерств, інших центральних органів виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 20.10.2011 № 1074 // Офіц. вісн. України. - 2011. - № 82. - Ст. 8.
10. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
11. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
12. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с

13. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.
14. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.
15. "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.) [Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.
16. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с
17. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломоєць та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломоєць ; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.
18. Борсук, Н. Я. Організаційно-правове забезпечення управління комунальною власністю в Україні [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Борсук Наталія Яківна ; Держ. НДІ М-ва внутр. справ України. - Київ, 2019. - 39 с.
19. Галай, В. О. Адміністративне право та процес (адміністративне судочинство) [Текст] : навч. посіб. / [В. О. Галай, О. В. Ткаченко, Д. М. Корнієнко] ; Нац. акад. Нац. гвардії України. - Київ : ТАЛКОМ, 2018. - 90 с.
20. Грінь, А. А. Дискреційні повноваження органів виконавчої влади України та їх реалізація [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Грінь Андрій Анатолійович ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. - Київ, 2019. - 20 с.
21. Крищенко, А. Є. Адміністративно-правовий статус керівника територіального органу Національної поліції у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Крищенко Андрій Євгенович ; Нац. акад. внутр. справ. - Київ, 2019. - 20 с.
22. Петренко, П. Д. Теоретико-правові проблеми організації діяльності органів виконавчої влади в Україні в контексті європейського досвіду [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Петренко Павло Дмитрович ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2019. - 39 с.

23. Пилип В.В Зміст адміністративно-правового статусу учасників антитерористичної операції в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. Вип.6. Т.2. 2017. С. 70–74.

24. Рой, О. В. Правові акти суб'єктів владних повноважень як предмет публічно-правового спору [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Рой Олег Володимирович ; НДІ інформатики і права Нац. акад. прав. наук України. - Київ, 2019. - 20 с.

Контрольні запитання

1. Охарактеризуйте групи суб'єктів публічного адміністрування.
2. Перерахуйте основні рівні органів виконавчої влади в Україні.
3. Як можна класифікувати органи виконавчої влади за обсягом і характером компетенції?
4. Охарактеризуйте територіальну громаду як суб'єкта місцевого самоврядування та її призначення.

Тема 6. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права.

План

1. Місце приватної особи в системі суб'єктів адміністративного права.
2. Суб'єктивне публічне право.
3. Особливості неурядової організації як суб'єкта адміністративного права.

Література

- 1) Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
- 2) Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // ВВР.- 2003.- №№40-44.- Ст.356.
- 3) Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122
- 4) Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
- 5) Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
- 6) Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с

- 7) Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.
- 8) Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.
- 9) "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.) [Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.
- 10) Адміністративна процедура: навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять для студентів Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України денної форми навчання (за вибором) другого (магістерського) рівня галузь знань 08 "Право" спеціальності 081 "Право" / уклад.: І. В. Бойко, О.М Соловйова. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. – 41 с.
- 11) Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с
- 12) Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломoeць та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломoeць ; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.
- 13) Галай, В. О. Адміністративне право та процес (адміністративне судочинство) [Текст] : навч. посіб. / [В. О. Галай, О. В. Ткаченко, Д. М. Корнієнко] ; Нац. акад. Нац. гвардії України. - Київ : ТАЛКОМ, 2018. - 90 с.
- 14) Дракохруст Т.В. Особливості правової регламентації законодавства України у сфері захисту прав іноземців та осіб без громадянства. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 1. С.190–193.
- 15) Загородня Н.В. Адміністративно-правовий статус громадян України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2018. № 33.С.75–77.
- 16) Зубрицька О.Я. Особа як індивідуальний суб'єкт адміністративного права: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2015. 212 с.
- 17) Клубань, М. В. Адміністративно-правові засади впровадження електронної освіти в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук :

12.00.07 / Клубань Марія Володимирівна ; НДІ інформатики і права Нац. акад. прав. наук України. - Київ, 2019. - 19 с.

18) Коваль В. Елементи адміністративно-правового статусу військовослужбовців. Адміністративне право і процес. 2018. № 11. С.92–95.

19) Коваль В.О. Забезпечення прав іноземців та осіб без громадянства в адміністративних справах про їх видворення за межі України.

20) Костюшко О.П. Забезпечення адміністративно-правових гарантій прав і свобод людини та громадянина. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2017. № 2 (14). С.162–177.

21) Крахмальова К.О. Адміністративно-правове забезпечення статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2017. 210 с.

22) Крищенко, А. Є. Адміністративно-правовий статус керівника територіального органу Національної поліції у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Крищенко Андрій Євгенович ; Нац. акад. внутр. справ. - Київ, 2019. - 20 с.

23) Ліщук, Б. В. Адміністративно-правове забезпечення тактичної підготовки поліцейських в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Ліщук Богдан Вікторович ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ, 2019. - 18 с.

24) Мальцев В.В. Адміністративно-правовий режим перебування іноземців та осіб без громадянства і його забезпечення Національною поліцією. Прикарпатський юридичний вісник. 2018. Вип.1(22). Т. 3. С. 180–187.

25) Михайловський В. Загальні засади адміністративно-правового статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні. Jurnalul juridic national : teorie si practica. 2017. aprilie. С.85–87.

26) Міжнародні та європейські стандарти у сфері міграції: примусове видворення та екстрадиція : практи.-метод. посіб. для канд. на посаду судді та суддів з розгляду справ про примусове видворення та екстрадицію / Калхун Н., Плечко Д., Моркова О., Смокович М. та ін. Київ: «Гнозіс», 2014. 100 с.

27) Олексенко Т.М. Правосуб'єктність громадян в адміністра- 31 тивному праві : теоретико-методологічний аспект. Право і державне управління 2015. № 1 (18).С.13–18.

28) Олефір В.І. Оптимізація адміністративно-правового механізму видворення іноземців : проблеми теорії та практики адміністративної

юрисдикції. Науковий вісник публічного та приватного права. 2015. Вип.2.С. 93–97.

29) Ольховський, М. А. Адміністративно-правовий статус та організація діяльності волонтерських організацій в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Ольховський Максим Анатолійович ; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль, 2017. - 20 с.

30) Павлович-Сенета Я.П. Основні напрями вдосконалення адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства в Україні : сучасний стан та досвід зарубіжних країн. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2016. № 1. С. 206–217.

31) Пилип В.В Зміст адміністративно-правового статусу учасників антитерористичної операції в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. Вип.6. Т.2. 2017. С. 70–74.

32) Коваль В.О. Захист прав, свобод та законних інтересів іноземців та осіб без громадянства в адміністративному судочинстві України: автореф.дис. ... канд. юрид. наук. Запоріжжя. 2017.16 с.

Контрольні запитання

1. Дайте визначення поняття «приватна особа» в контексті адміністративного права.

2. Які Ви знаєте види приватних осіб?

3. В чому полягає сутність суб'єктивних публічних прав приватної особи?

4. Назвіть особливості окремих видів неурядових організацій.

Тема 7. Об'єднання громадян та політичні партії як суб'єкти адміністративного права.

План

1. Особливості неурядової організації як суб'єкта адміністративного права.

2. Законодавча основа організації та діяльності громадських об'єднань та політичних партій.

3. Порядок створення, діяльності та припинення громадських об'єднань та політичних партій.

4. Роль політичних партій як інституту громадянського суспільства у політичній організації сучасного демократичного суспільства.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141

2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради - 2003.- № 18, № 119-20, № 21-22.- Ст.144.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // ВВР.- 2003.- №№40-44.- Ст.356.
4. Про політичні партії в Україні, Закон України від 05.04.2001 . // Офіц. Вісн. - 2001 , № 17, ст. 93.
5. Про громадські об'єднання, Закон України від 22.03.2012 // Офіц. Вісн. - 2012, № 30, ст. 26
6. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
7. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
8. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с
9. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.
10. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.
11. "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.) [Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.
12. Адміністративна процедура: навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять для студентів Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України денної форми навчання (за вибором) другого (магістерського) рівня галузь знань 08 "Право" спеціальності 081 "Право" / уклад.: І. В. Бойко, О.М Соловійова. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. – 41 с.
13. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с
14. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломоєць та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломоєць ; Запоріз. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб.

дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.

15. Балабан, І. В. Адміністративно-правове забезпечення професійного навчання поліцейських [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Балабан Іван Володимирович ; Донец. юрид. ін-т МВС України. - Кривий Ріг, 2019. - 16 с.

16. Галай, В. О. Адміністративне право та процес (адміністративне судочинство) [Текст] : навч. посіб. / [В. О. Галай, О. В. Ткаченко, Д. М. Корнієнко] ; Нац. акад. Нац. гвардії України. - Київ : ТАЛКОМ, 2018. - 90 с.

17. Ольховський, М. А. Адміністративно-правовий статус та організація діяльності волонтерських організацій в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Ольховський Максим Анатолійович ; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль, 2017. - 20 с.

Контрольні запитання

1. Які види громадських організацій Ви знаєте?
2. Які акти законодавства регулюють створення, діяльність та умови припинення громадських організацій та політичних партій?
3. Особливості членства у молодіжних та дитячих громадських організацій.
- 3 Хто має право бути членом політичної партії?
4. Роль політичних партій у житті держави.

Тема 8. Інструменти публічного адміністрування

План

1. Поняття інструмента публічного адміністрування. Види інструментів публічного адміністрування.
2. Нормативний акт як інструмент публічного адміністрування.
3. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування
4. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування.
5. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні.
6. Використання електронного врядування в публічному адмініструванні.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122.
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
4. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. // Відомості Верховної Ради.- 2014.- № 13.- Ст.222
5. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 25. – Ст. 1190
7. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. // Відом. Верхов. Ради України . – 1999. – № 18. – Ст. 774 (з наступ. змін. та допов.).
8. Регламент Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. №950 // Офіційний вісник України. – 2007. – №54. – Ст. 21.
9. Правила підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 6 вересня 2005 р. № 870 // Офіційний вісник України - 2005. - № 36. - Ст. 45.
10. Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 797-р. //Офіційний вісник України. - 2017. - № 92. - Ст. 2803.
11. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
12. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
13. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с
14. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.
15. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.
16. "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.)

[Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.

17. Адміністративна процедура: навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять для студентів Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України денної форми навчання (за вибором) другого (магістерського) рівня галузь знань 08 "Право" спеціальності 081 "Право" / уклад.: І. В. Бойко, О.М Соловйова. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. – 41 с.

18. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с

19. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломоєць та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломоєць ; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.

Контрольні запитання

1. Дайте визначення поняття інструмента публічного адміністрування.
2. Які види інструментів публічного адміністрування Ви знаєте?
3. Перерахуйте ознаки адміністративного договору.
4. За яких умов застосовується адміністративний розсуд?
5. Як співвідносяться поняття «електронне врядування», «електронна держава», «електронна демократія», «електронний парламент», «електронний уряд», «електронний суд».

Тема 9. Адміністративна процедура

План

1. Поняття та види адміністративної процедури.
2. Принципи адміністративної процедури.
3. Учасники адміністративної процедури.
4. Стадії адміністративної процедури.

Література

1. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с

2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
3. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с
4. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.
5. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.
6. "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.) [Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.
7. Адміністративна процедура: навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять для студентів Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України денної форми навчання (за вибором) другого (магістерського) рівня галузь знань 08 "Право" спеціальності 081 "Право" / уклад.: І. В. Бойко, О.М Соловйова. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. – 41 с.
8. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с
9. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломоєць та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломоєць ; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.
10. Біла В.Р. Види форм публічного адміністрування: оновлення доктринальних підходів. – 2019. № 4. С. 112–115. URL: http://apnl.dnu.in.ua/4_2019/26.pdf Біла В.Р. Правові акти публічної адміністрації: теоретико-правове дослідження. Право і суспільство. 2019. № 4. С. 140–145. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2019/4_2019/22.pdf.
11. Біла В.Р. Правові форми публічного адміністрування: питання класифікації. Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми

сучасності (теорія та практика). 2019. Вип. 14. С. 52– 61. URL: <http://ojs.nusta.edu.ua/index.php/ojs4/article/download/261/368/>

12. Гуд, А. М. Адміністративний договір як форма договірного регулювання адміністративно-правових відносин [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Гуд Анна Миколаївна ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ, 2019. - 19 с.

13. Клубань, М. В. Адміністративно-правові засади впровадження електронної освіти в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Клубань Марія Володимирівна ; НДІ інформатики і права Нац. акад. прав. наук України. - Київ, 2019. - 19 с.

14. Петренко, П. Д. Теоретико-правові проблеми організації діяльності органів виконавчої влади в Україні в контексті європейського досвіду [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Петренко Павло Дмитрович ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2019. - 39 с.

Контрольні запитання

1. Охарактеризуйте систему принципів адміністративної процедури.
2. В чому полягає зміст принципу адміністративної процедури - доступ до інформації?
3. Охарактеризуйте адміністративний орган як учасника адміністративної процедури.
4. В чому полягає представництво в адміністративній процедурі?
5. Як відбувається ініціювання та початок провадження?
6. Що таке перегляд адміністративного акта?

Тема 10. Адміністративна послуга

План

1. Поняття, ознаки та види адміністративних послуг
2. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг.
3. Порядок надання адміністративних послуг.

Джерела та література

1. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 // Офіційний вісник України. – 2012. – №76. – Ст. 44.
2. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
3. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галунька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.

4. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с
5. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.
6. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.
7. "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.) [Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.
8. Адміністративна процедура: навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять для студентів Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України денної форми навчання (за вибором) другого (магістерського) рівня галузь знань 08 "Право" спеціальності 081 "Право" / уклад.: І. В. Бойко, О.М Соловійова. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. – 41 с.
9. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с
10. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломоець та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломоець ; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.
11. Петренко, П. Д. Теоретико-правові проблеми організації діяльності органів виконавчої влади в Україні в контексті європейського досвіду [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Петренко Павло Дмитрович ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2019. - 39 с.
12. Похиленко І.С. Щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг у сфері будівництва// Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб.наук.пр.] Вип.ІІІ. Матеріали третьої наук.-практ. конф., (Київ, 4 грудня 2019 р.)/Мін-во освіти і науки України, Київ. нац ун-т будівн. і архітектури та ін. Київ-Тернопіль: «Бескиди», 2019 в 2-х ч. Ч.1. С.115-119

Контрольні запитання

1. Дайте визначення поняття адміністративної послуги.
2. Перерахуйте ознаки адміністративної послуги.
3. В чому відмінність адміністративної послуги від інших видів послуг у публічній сфері?
4. Розкажіть про порядок надання адміністративних послуг.
5. Які стадії процедури надання адміністративної послуги Ви знаєте?
6. Яка плата за надання адміністративних послуг?

Тема 11. Захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування.

План

1. Інструменти захисту прав приватних осіб у сфері публічного адміністрування.
2. Підстави та порядок подання скарги.
3. Перегляд рішення суб'єктом публічного адміністрування, який його ухвалив, за ініціативою особи.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради - 2003.- № 18, № 119-20, № 21-22.- Ст.144.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // ВВР.- 2003.- №№40-44.- Ст.356.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122
5. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
6. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
7. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с
8. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.

9. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.
10. "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.) [Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.
11. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с
12. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломоець та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломоець ; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.
13. Галай, В. О. Адміністративне право та процес (адміністративне судочинство) [Текст] : навч. посіб. / [В. О. Галай, О. В. Ткаченко, Д. М. Корнієнко] ; Нац. акад. Нац. гвардії України. - Київ : ТАЛКОМ, 2018. - 90 с.
14. Дракохруст Т.В. Особливості правової регламентації законодавства України у сфері захисту прав іноземців та осіб без громадянства. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 1. С.190–193.
15. Загородня Н.В. Адміністративно-правовий статус громадян України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2018. № 33.С.75–77.
16. Зубрицька О.Я. Особа як індивідуальний суб'єкт адміністративного права: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2015. 212 с.
17. Коваль В. Елементи адміністративно-правового статусу військовослужбовців. Адміністративне право і процес. 2018. № 11. С.92–95.
18. Коваль В.О. Забезпечення прав іноземців та осіб без громадянства в адміністративних справах про їх видворення за межі України.
19. Костюшко О.П. Забезпечення адміністративно-правових гарантій прав і свобод людини та громадянина. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2017. № 2 (14). С.162–177.

20. Крахмальова К.О. Адміністративно-правове забезпечення статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні: дис. ... канд. юрид наук. Київ, 2017. 210 с.

21. Крищенко, А. Є. Адміністративно-правовий статус керівника територіального органу Національної поліції у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Крищенко Андрій Євгенович ; Нац. акад. внутр. справ. - Київ, 2019. - 20 с.

22. Ліщук, Б. В. Адміністративно-правове забезпечення тактичної підготовки поліцейських в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Ліщук Богдан Вікторович ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ, 2019. - 18 с.

23. Мальцев В.В. Адміністративно-правовий режим перебування іноземців та осіб без громадянства і його забезпечення Національною поліцією. Прикарпатський юридичний вісник. 2018. Вип.1(22). Т. 3. С. 180–187.

24. Михайловський В. Загальні засади адміністративно-правового статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні. Jurnalul juridic national : teorie si practica. 2017. aprilie. С.85–87.

25. Олефір В.І. Оптимізація адміністративно-правового механізму видворення іноземців : проблеми теорії та практики адміністративної юрисдикції. Науковий вісник публічного та приватного права. 2015. Вип.2.С. 93–97.

26. Ольховський, М. А. Адміністративно-правовий статус та організація діяльності волонтерських організацій в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Ольховський Максим Анатолійович ; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль, 2017. - 20 с.

27. Павлович-Сенета Я.П. Основні напрями вдосконалення адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства в Україні : сучасний стан та досвід зарубіжних країн. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2016. № 1. С. 206–217.

28. Пилип В.В Зміст адміністративно-правового статусу учасників антитерористичної операції в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. Вип.6. Т.2. 2017. С. 70–74.

29. Коваль В.О. Захист прав, свобод та законних інтересів іноземців та осіб без громадянства в адміністративному судочинстві України: автореф.дис. ... канд. юрид. наук. Запоріжжя. 2017.16 с.

Контрольні запитання

1. Назвіть види інструментів захисту прав особи та їх співвідношення між собою.
2. Що таке адміністративне оскарження?
3. Дайте визначення поняття «адміністративна юстиція».

Тема 12. Здійснення державного нагляду (контролю)

План

1. Правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.
2. Повноваження центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб і права під час здійснення заходів нагляду та контролю.
3. Обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю).
4. Види заходів державного нагляду та контролю (планові та позапланові) та їх форми (перевірки, ревізії, огляди, обстеження, інші форми, визначені законом).
5. Уніфіковані форми актів та інших документів, що готуються під час здійснення наглядових заходів.

Джерела та література

1. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України 05.04.2007 // Офіційний вісник України. – 2007 р. - № 44 – ст. 12
2. Про особливості здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності щодо фізичних осіб - підприємців та юридичних осіб, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності 23.02.2012 р. // Офіційний вісник України. – 2012 р. - № 24. – ст. 13
3. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385
4. Порядок здійснення комплексних планових заходів державного нагляду (контролю): постанова Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 р. № 350 // Офіційний вісник України. – 2017 р. - № 44. – ст. 8
5. Методика розроблення уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю): постанова Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 342. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/342-2018-%D0%BF#Text>.
6. Наказ МВС України «Про затвердження уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу

державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, та інших форм розпорядчих документів» 17.01.2019 № 22, зареєстрований в Міністерстві юстиції 21 січня 2019 р. за № 73/33044 // Офіційний вісник України. – 2019. - №6. – Ст. 116.

Контрольні запитання

1. Яким законом визначено правові засади і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.
2. Назвіть суб'єктів, які уповноважені на здійснення заходів державного нагляду (контролю).
3. Обов'язки суб'єктів господарювання під час перевірок та ревізій.
4. Відмінності між плановими та позаплановими заходами державного нагляду.
5. Які строки затвердження щорічних планів здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.
6. Особливості здійснення державного нагляду (контролю) щодо фізичних осіб - підприємців та юридичних осіб.

Тема 13. Права фізичних та юридичних осіб на звернення до органів влади та отримання інформації

План

1. Конституція України як основний закон, що визначає право громадян вносити в органи державної влади, об'єднання громадян відповідно до їх статуту пропозиції про поліпшення їх діяльності, викривати недоліки в роботі, оскаржувати дії посадових осіб, державних і громадських органів.
2. Можливість участі громадян та інших юридичних осіб в управлінні державними і громадськими справами, поліпшенні роботи органів державної влади і місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, відстоювання своїх прав і законних інтересів та відновлення їх у разі порушення.
3. Доступ до публічної інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень. Створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорона, захист інформації.
4. Особливості розгляду запитів адвокатів, народних депутатів.

Джерела та література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141

2. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. №393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №47. – Ст.256.

3. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 р. №2790-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №3. – Ст. 17.

4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. №5076-VI // Відомості Верховної Ради. – 2013. – №27. – Ст. 282.

5. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. №2939-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №32. – Ст. 314.

6. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. №2657-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №48. – Ст. 650.

Контрольні запитання

1. Якими актами законодавства визначено права громадян на звернення до органів державної влади?

2. Строки розгляду звернень громадян, народних депутатів, адвокатських запитів, інформаційних запитів та запитів на доступ до публічної інформації.

3. Які види звернень громадян ви знаєте?

Тема 14. Службове право

План

1. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування як основні різновиди публічної служби

2. Основи правового статусу державного службовця.

3. Запобігання корупційним проявам у публічній службі.

Джерела та література

1. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. //Офіційний вісник України.- 2016. -№ 3. -Ст. 149.

2. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 р. //Офіційний вісник України.- 2001.- № 33. -Ст. 175

3. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р.// Офіційний. вісник України.- 2014. -№ 87. -Ст. 2474

4. Кодекс цивільного захисту від 02.10.2013 // Офіційний вісник України. - 2012. № 89. ст. 9

5. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.
6. Про затвердження критеріїв визначення переліку посад працівників державних органів, які виконують функції з обслуговування: постанова Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 р. //Офіційний вісник України.- 2016.- № 30. -Ст. 1206
7. Про затвердження Загальних правил поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: наказ Національного агентства України з питань державної служби від 05.08.2016 р. //Офіційний вісник України. -2016. -№ 74. -Ст. 2493.
8. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів: рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 29.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0839884-17>
9. Битяк Ю. П., Матюхіна Н. П., Федчишин С. А. Публічна служба: посіб. для підгот. до іспиту / за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Харків: Право, 2018.- С. 8–17.
10. Битяк Ю. П. Пріоритетні напрями забезпечення ефективного функціонування публічної служби в Україні. Теорія і практика правознавства. -2015. -Вип. 1 (7) URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/63434/58849>
11. Васильківська В. В. Сутнісно-правова характеристика обов'язків державного службовця// Право та державне управління. -2018.- № 1. -С. 183–189.
12. Коломoeць Т. Лютиков П. Обмеження щодо одержання подарунків як засіб запобігання правопорушенням, пов'язаним із корупцією: правовий аспект// Підприємництво, господарство і право. - 2017. -№ 12. -С. 164–168.
13. Корнута Л. М. Принцип політичної неупередженості в системі принципів державної служби// Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції.- 2016. № 5. -С. 72–75.
14. Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу» / редкол.: К. О. Ващенко, І. Б. Коліушко, В. П. Тимошук, В. А. Дерезь (відп. ред.). Київ: ФОП Москаленко О. М., 2017. - С. 80–115, 484–532.
15. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / О. А. Банчук, О. О. Дудоров, М. І. Хавронюк (наук. ред.) та ін. Київ: Ваіте, 2018.- С. 167–228.
16. Федчишин С. А. Питання участі державних службовців у політичній діяльності в Україні. Науковий вісник Херсонського

державного університету. Серія “Юрид. науки”. 2015. Вип. 2. Т. 2. С. 206–209.

Контрольні запитання

1. В чому відмінність державної служби та служби в органах місцевого самоврядування від інших видів трудової діяльності особи?
2. Дайте визначення поняття державного службовця.
3. Охарактеризуйте посади державної служби та їх категорії.
4. Перерахуйте обов'язки та права службовця в органі місцевого самоврядування.
5. Що таке дисциплінарна та матеріальна відповідальність службовця в органі місцевого самоврядування?
6. В чому полягають обмеження спільної роботи близьких осіб на державній службі?
7. Розкажіть про правила етичної поведінки публічних службовців.

Змістовий модуль 2. «Адміністративне деліктне право»

Тема 15. Адміністративне правопорушення (проступок) і адміністративна відповідальність.

План

1. Адміністративне правопорушення (проступок) і адміністративна відповідальність.
2. Поняття адміністративного проступку, його ознаки. Юридичний склад адміністративного проступку (об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона).
3. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності.
4. Законодавчі акти, що регулюють відносини адміністративної відповідальності.
5. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності.

Джерела та література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.

4. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.
5. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056
6. Кодекс цивільного захисту населення: Закон України від 02.10.2012 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2013. – № 34–35. – Ст. 458.
7. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
8. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
9. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с
10. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.
11. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.
12. "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.) [Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.
13. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с
14. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломоєць та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломоєць ; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.
15. Берднікова К.В. Адміністративна відповідальність за порушення встановлених заборон та обмежень в сфері запобігання корупції в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Берднікова Катерина Вадимівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2016. - 19 с.

16. Берізко В.М. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Берізко Володимир Миколайович ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2018. - 20 с.

17. Битяк Ю. П. Адміністративна відповідальність та адміністративне правопорушення [Електронний ресурс] / Ю. П. Битяк // Проблеми законності. - 2020. - Вип. 151. - С. 87-100. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2020_151_9

18. Галай, В. О. Адміністративне право та процес (адміністративне судочинство) [Текст] : навч. посіб. / [В. О. Галай, О. В. Ткаченко, Д. М. Корнієнко] ; Нац. акад. Нац. гвардії України. - Київ : ТАЛКОМ, 2018. - 90 с.

19. Гбур Л. В. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері використання та охорони водних ресурсів України [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Гбур Люся Володимирівна ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ, 2020. - 17 с.

20. Похиленко І. С. Способи судового захисту суб'єктів господарювання / Ірина Сергіївна Похиленко. // Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». – 2020. – №1. – С. 162-167

21. Похиленко І.С. До питання про способи судового захисту у сфері будівництва в господарському процесі//Будівельне право: теорія та практика містопланування та містобудування. Зб. наук. пр. Вип. IV. За матеріалами Четвертої Міжнародної наук.-практ. конф. «Будівельне право», (Київ, 20 листопада 2020 р.)/ Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : «Економічна думка», 2020. С.54-58

22. Похиленко І.С. Застосування принципу справедливості в судовому процесі//Права людини в умовах розбудови соціальної правової держави в Україні. Зб. наук. пр. Матеріали «круглого столу» (Київ, 10 грудня 2020 р.) / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : КНУБА, «Бескиди», 2020. С.44-50

23. Самбор М. А. Адміністративне затримання: відповідність норм КУпАП суспільним потребам та сучасному стану дотримання прав і свобод людини [Електронний ресурс] / М. А. Самбор // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2020. - № 2. - С. 198-210. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2020_2_22

Контрольні запитання

1. Дайте визначення “адміністративного правопорушення”.
2. Які ознаки адміністративного проступку Ви знаєте?
3. Суб’єкти адміністративного проступку.
4. Як відмежовується адміністративний проступок від кримінального правопорушення?
5. Види адміністративної відповідальності.

Тема 16. Заходи адміністративної відповідальності

План

1. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності.
2. Поняття адміністративного стягнення. Система й види адміністративних стягнень.
3. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.
4. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків.

Джерела та література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
4. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.
5. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056
6. Кодекс цивільного захисту населення: Закон України від 02.10.2012 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2013. – № 34–35. – Ст. 458.
7. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
8. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галунька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
9. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с

10. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.
11. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.
12. "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.) [Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.
13. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с
14. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломоєць та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломоєць ; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.
15. Берднікова К.В. Адміністративна відповідальність за порушення встановлених заборон та обмежень в сфері запобігання корупції в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Берднікова Катерина Вадимівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2016. - 19 с.
16. Берізко В.М. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Берізко Володимир Миколайович ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2018. - 20 с.
17. Битяк Ю. П. Адміністративна відповідальність та адміністративне правопорушення [Електронний ресурс] / Ю. П. Битяк // Проблеми законності. - 2020. - Вип. 151. - С. 87-100. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2020_151_9
18. Галай, В. О. Адміністративне право та процес (адміністративне судочинство) [Текст] : навч. посіб. / [В. О. Галай, О. В. Ткаченко, Д. М. Корнієнко] ; Нац. акад. Нац. гвардії України. - Київ : ТАЛКОМ, 2018. - 90 с.
19. Гбур Л. В.Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері використання та охорони водних ресурсів України [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Гбур Люся

Володимирівна ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ, 2020. - 17 с.

20. Похиленко І. С. Способи судового захисту суб'єктів господарювання / Ірина Сергіївна Похиленко. // Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». – 2020. – №1. – С. 162-167

21. Похиленко І.С. До питання про способи судового захисту у сфері будівництва в господарському процесі//Будівельне право: теорія та практика містопланування та містобудування. Зб. наук. пр. Вип. IV. За матеріалами Четвертої Міжнародної наук.-практ. конф. «Будівельне право», (Київ, 20 листопада 2020 р.)/ Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль :«Економічна думка», 2020. С.54-58

22. Похиленко І.С. Застосування принципу справедливості в судовому процесі//Права людини в умовах розбудови соціальної правової держави в Україні. Зб. наук. пр. Матеріали «круглого столу» (Київ, 10 грудня 2020 р.) / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : КНУБА, «Бескиди», 2020. С.44-50

23. Самбор М. А. Адміністративне затримання: відповідність норм КУпАП суспільним потребам та сучасному стану дотримання прав і свобод людини [Електронний ресурс] / М. А. Самбор // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2020. - № 2. - С. 198-210. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2020_2_22

Контрольні запитання

1. Дайте визначення терміну “адміністративна відповідальність”.
2. Назвіть види адміністративних стягнень.
3. Які заходи впливу можуть застосовуватися до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків?

Тема 17. Провадження у справі про адміністративні правопорушення

(2 год.)

План

1. Завдання та принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення
2. Докази в справі про адміністративне правопорушення та їх оцінка
3. Підготовка справи до розгляду та її розгляд
4. Строки накладення адміністративних стягнень

Джерела та література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
4. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.
5. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056
6. Кодекс цивільного захисту населення: Закон України від 02.10.2012 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2013. – № 34–35. – Ст. 458.
7. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
8. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцько, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
9. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с
10. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.
11. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.
12. "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.) [Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.
13. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с
14. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломоєць та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломоєць ; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб.

дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.

15. Берднікова К.В. Адміністративна відповідальність за порушення встановлених заборон та обмежень в сфері запобігання корупції в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Берднікова Катерина Вадимівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2016. - 19 с.

16. Берізко В.М. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Берізко Володимир Миколайович ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2018. - 20 с.

17. Битяк Ю. П. Адміністративна відповідальність та адміністративне правопорушення [Електронний ресурс] / Ю. П. Битяк // Проблеми законності. - 2020. - Вип. 151. - С. 87-100. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2020_151_9

18. Галай, В. О. Адміністративне право та процес (адміністративне судочинство) [Текст] : навч. посіб. / [В. О. Галай, О. В. Ткаченко, Д. М. Корнієнко] ; Нац. акад. Нац. гвардії України. - Київ : ТАЛКОМ, 2018. - 90 с.

19. Гбур Л. В. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері використання та охорони водних ресурсів України [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Гбур Люся Володимирівна ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ, 2020. - 17 с.

20. Похиленко І. С. Способи судового захисту суб'єктів господарювання / Ірина Сергіївна Похиленко. // Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». – 2020. – №1. – С. 162-167

21. Похиленко І.С. До питання про способи судового захисту у сфері будівництва в господарському процесі//Будівельне право: теорія та практика містопланування та містобудування. Зб. наук. пр. Вип. IV. За матеріалами Четвертої Міжнародної наук.-практ. конф. «Будівельне право», (Київ, 20 листопада 2020 р.)/ Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль :«Економічна думка», 2020. С.54-58

22. Похиленко І.С. Застосування принципу справедливості в судовому процесі//Права людини в умовах розбудови соціальної правової держави в Україні. Зб. наук. пр. Матеріали «круглого столу» (Київ, 10 грудня 2020 р.) / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : КНУБА, «Бескиди», 2020. С.44-50

23. Самбор М. А. Адміністративне затримання: відповідність норм КУпАП суспільним потребам та сучасному стану дотримання прав і свобод людини [Електронний ресурс] / М. А. Самбор // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2020. - № 2. - С. 198-210. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2020_2_22

Контрольні запитання

1. Які види провадження в справах про адміністративні правопорушення Ви знаєте?
2. Перерахуйте стадії провадження в справі про адміністративний проступок.
3. З якого віку настає адміністративна відповідальність?
4. Назвіть учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення.
5. Який строк розгляду справ про адміністративні правопорушення.

Змістовий модуль 3. Публічне адміністрування в деяких сферах

Тема 18. Адміністративно-правове забезпечення будівельної діяльності

План

1. Механізм адміністративно-правового забезпечення будівельної галузі.
2. Система суб'єктів забезпечення функціонування в будівельній галузі.
3. Адміністративна відповідальність у будівельній галузі.

Джерела та література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради - 2003.- № 18, № 119-20, № 21-22.- Ст.144.
5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // ВВР.- 2003.- №№40-44.- Ст.356.

6. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011р.// Відомості Верховної Ради України.- 2011.- № 34.- Ст.343
7. Про основи містобудування: Закон України від 16.11.1992 р.// Відомості Верховної Ради України.- 1992.- № 52. Ст.683
8. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с
9. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.
10. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с
11. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.
12. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.
13. Кушнір, І. М. Будівельна діяльність як об'єкт податково-правового регулювання: проблеми законодавства, теорії та практики [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Кушнір Ігор Миколайович ; Ін-т законодавства Верхов. Ради України. - Київ, 2019. - 41 с.
14. Похиленко І.С. Щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг у сфері будівництва// Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб.наук.пр.] Вип.ІІІ. Матеріали третьої наук.-практ. конф., (Київ, 4 грудня 2019 р.)/Мін-во освіти і науки України, Київ. нац ун-т будівн. і архітектури та ін. Київ-Тернопіль: «Бескиди», 2019 в 2-х ч. Ч.1. С.115-119
15. Романенко А. В. Адміністративно-правове регулювання житлової та громадської забудови : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / А. В. Романенко; КМ України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ, 2015. - 20 с
16. Рибак К.О. Містобудівна діяльність як об'єкт адміністративно-правового регулювання [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Рибак Катерина Олександрівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2018. - 18 с.
17. Ляшко О.Б. Адміністративні послуги у сфері містобудування [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Ляшко Олег Борисович ; Держ. ВНЗ "Запоріз. нац. ун-т" М-ва освіти і науки України. -

Запоріжжя, 2015. - 16 с.

18. П'ятков П.В. Забезпечення законності надання адміністративних послуг у галузі містобудування [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / П'ятков Петро Вадимович ; Нац. авіац. ун-т. - Київ, 2017. - 20 с.

19. Околович М. Є. Адміністративно-правове регулювання містобудівної діяльності органами місцевого самоврядування [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Околович Марта Євгеніївна ; Одес. держ. ун-т внутр. справ. - Одеса, 2018. - 20 с.

20. Маліков С. К. Адміністративно-правові засади здійснення контролю та нагляду у сфері містобудівної діяльності [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Маліков Сергій Костянтинович ; Харків. НДІ суд. експертиз ім. М. С. Бокаріуса. - Харків, 2019. - 20 с.

Контрольні запитання

1. В чому полягає адміністративно-правове регулювання окремих напрямів будівельної галузі?

2. Назвіть поняття та підстави адміністративної відповідальності в будівельній галузі.

3. Охарактеризуйте процедури адміністративної відповідальності в будівельній галузі.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними формами вивчення курсу „Адміністративне право” є: лекції, семінарські заняття, самостійна робота студентів над джерелами і навчально-методичною літературою, написання індивідуальних робіт, виконання завдань модульного контролю, складання заліку.

Важливу роль у вивченні курсу належить *лекції*, що є провідною організаційною формою навчання, засобом спрямування спільної діяльності викладачів і студентів на досягнення цілей навчання. Під час лекцій визначається зміст і наукова спрямованість предмета, розглядаються найважливіші проблеми, прокладається шлях до самостійного вивчення джерел.

Семінар – це колективна форма аудиторних занять; активний метод перевірки знань, якому передують самостійне вивчення студентами різних історичних джерел і посібників. На семінарських заняттях студенти, під керівництвом викладача, шляхом творчого обміну думок у процесі товариської дискусії поглиблюють і узагальнюють знання, здобуті на лекціях і під час самостійної роботи, учаться давати об'єктивну оцінку суспільним явищам, формувати власні погляди та активну життєву позицію, здобувають досвід усного виступу перед аудиторією.

Важливою складовою підготовки до семінарського заняття є *самостійна робота студента* з літературою. Зміст і спрямованість цієї роботи визначається на лекціях. Самостійна навчальна робота не лише формує у студентів навички та вміння самостійного здобування знань, що важливо для здійснення неперервної освіти протягом усієї подальшої трудової діяльності, а й має важливе виховне значення, оскільки формує самостійність як рису характеру, що відіграє істотну роль у структурі особистості сучасного спеціаліста вищої кваліфікації. Обов'язковою складовою самостійної роботи студентів є: конспектування передбачених до кожного семінарського заняття основних джерел в окремому зошиті.

ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список

літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях. Також в якості індивідуального завдання може бути зарахована участь у конкурсах та зйомка відео за тематикою курсу.

Текст індивідуального завдання подається не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання, якщо індивідуальне завдання не відповідає вимогам.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

1. Адміністративне право як складова публічного права.
2. Система адміністративного права.
3. Поняття та значення принципів адміністративного права.
4. Суть та види джерел адміністративного права.
5. Поняття джерел адміністративного права.
6. Юридична сила джерел адміністративного права.
7. Національні джерела адміністративного права.
8. Міжнародні джерела адміністративного права.
9. Рішення судових органів у системі джерел адміністративного права.
10. Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування.
11. Система органів виконавчої влади.
12. Класифікація органів виконавчої влади.
13. Суб'єкти місцевого самоврядування.
14. Види суб'єктів місцевого самоврядування та їх призначення.
15. Місце приватної особи в системі суб'єктів адміністративного права.
16. Суб'єктивне публічне право.
17. Особливості неурядової організації як суб'єкта адміністративного права.

18. Поняття інструмента публічного адміністрування. Види інструментів публічного адміністрування.
19. Нормативний акт як інструмент публічного адміністрування.
20. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування
21. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування.
22. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні.
23. Використання електронного врядування в публічному адмініструванні.
24. Поняття та види адміністративної процедури.
25. Принципи адміністративної процедури.
26. Учасники адміністративної процедури.
27. Стадії адміністративної процедури.
28. Поняття, ознаки та види адміністративних послуг
29. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг.
30. Порядок надання адміністративних послуг.
31. Інструменти захисту прав приватних осіб у сфері публічного адміністрування.
32. Підстави та порядок подання скарги.
33. Перегляд рішення суб'єктом публічного адміністрування, який його ухвалив, за ініціативою особи.
34. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування як основні різновиди публічної служби
35. Основи правового статусу державного службовця.
36. Запобігання корупційним проявам у публічній службі.
37. Адміністративне правопорушення (проступок) і адміністративна відповідальність.
38. Поняття та ознаки адміністративного проступку.
39. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності.
40. Законодавчі акти, що регулюють відносини адміністративної відповідальності.
41. Адміністративне стягнення.
42. Провадження в справі про адміністративний проступок.
43. Механізм адміністративно-правового забезпечення будівельної галузі.
44. Система суб'єктів забезпечення функціонування в будівельній галузі.
45. Адміністративна відповідальність у будівельній галузі.

МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Вивчення курсу «Адміністративне право» в організаційному плані здійснюється за модульно-рейтинговою системою, яка спрямована на активізацію поглибленого засвоєння студентами адміністративно-правових явищ, сучасних державно-правових відносин і самостійну творчу роботу з формування власної правової культури.

Рейтингова оцінка з дисципліни – це сума оцінок (балів) усіх видів навчання студентів, які передбачаються навчальною програмою. До них відносяться :

- відвідування лекцій і наявність та якість конспектів лекцій;
- відвідування семінарів та участь в них:
  - а) виступи з доповідями ,
  - б) доповнення доповідей,
  - г) вміння формулювати і ставити питання, вести дискусії
- написання та захист індивідуальних завдань.

Модульний контроль проводиться після завершення практичних занять і здійснюється за навчальними матеріалом, що розглядався в курсі. Формою модульного контролю є письмові контрольні роботи, тестування та усне опитування студентів.

До модульного контролю допускаються студенти, які виконали усі види навчальних робіт, передбачених навчальною програмою.

Студенти, які не пройшли модульний контроль, не допускаються до підсумкового контролю (екзамену).

За дозволом деканату та за згодою кафедри окремі студенти (при наявності необхідної мотивації) можуть в додатковий час спробувати підвищити свій рейтинг модульного контролю.

При оцінюванні знань студентів використовується чотирибальна шкала оцінювання (5, 4, 3, 2), яка водночас приводиться у відповідність до європейської шкали оцінювання ECTS за таблицею:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	

60-63	E		
35-59	FX	незадовільно можливістю повторного складання	3 не зараховано 3 можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно обов'язковим повторним вивченням дисципліни	3 не зараховано 3 обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота			ІЗ	Іспит	Сума
М1					
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3			
20	20	20	15	25	100

ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Адміністративне право як галузь публічного права
2. Публічне адміністрування як одна з форм реалізації публічної влади. Суб'єкти публічного адміністрування.
3. Система адміністративного права.
4. Принципи адміністративного права
5. Принцип верховенства права (правовладдя) в адміністративному праві. Принципи належного врядування.
6. Джерела адміністративного права.
7. Національні джерела адміністративного права.
8. Міжнародні джерела адміністративного права.
9. Рішення судових органів у системі джерел адміністративного права.
10. Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування.
11. Класифікація органів виконавчої влади.
12. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права.
13. Юридичні особи як суб'єкти адміністративного права.
14. Особливості неурядової організації як суб'єкта адміністративного права.
15. Інструменти публічного адміністрування.
16. Нормативний акт як інструмент публічного адміністрування.
17. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування
18. Відмежування адміністративного акта від інших актів (документів) суб'єкта публічного адміністрування.
19. Процедура видання адміністративного акта.
20. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування
21. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні.
22. Використання електронного врядування в публічному адмініструванні.
23. Принципи адміністративної процедури.
24. Учасники адміністративної процедури.
25. Стадії адміністративної процедури.
26. Ініціювання та початок провадження.
27. Підготовка справи до розгляду.
28. Розгляд і вирішення справи.

29. Оформлення адміністративного акта, доведення до відома адресатів та заінтересованих осіб.
30. Перегляд адміністративного акта.
31. Поняття, ознаки та види адміністративних послуг.
32. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг.
33. Порядок надання адміністративних послуг.
34. Стадії процедури надання адміністративної послуги.
35. Юридичні документи та дії, що супроводжують процедуру надання адміністративних послуг.
36. Плата за надання адміністративних послуг (адміністративний збір).
37. Вимоги до якості надання адміністративних послуг.
38. Захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування.
39. Інструменти захисту прав приватних осіб у сфері публічного адміністрування.
40. Види інструментів захисту прав особи та їх співвідношення між собою.
41. Адміністративне оскарження.
42. Підстави та порядок подання скарги.
43. Предмет оскарження.
44. Суб'єкти розгляду скарг.
45. Процедура розгляду скарги.
46. Можливі наслідки розгляду скарги.
47. Перегляд рішення суб'єктом публічного адміністрування, який його ухвалив, за ініціативою особи.
48. Захист особи з ініціативи суб'єкта публічного адміністрування.
49. Відшкодування шкоди суб'єктом публічного адміністрування.
50. Адміністративна юстиція.
51. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування як основні різновиди публічної служби.
52. Види публічної служби.
53. Поняття та сутність державної служби та служби в органах місцевого самоврядування як основних різновидів публічної служби.
54. Основи правового статусу державного службовця.
55. Поняття державного службовця.
56. Посади державної служби та їх категорії.
57. Обов'язки та права державного службовця.
58. Вступ на державну службу.
59. Проходження державної служби і службова кар'єра.
60. Припинення державної служби.

61. Основи правового статусу службовця в органі місцевого самоврядування.
62. Поняття службовця в органі місцевого самоврядування. Посади в органах місцевого самоврядування та їх категорії.
63. Обов'язки та права службовця в органі місцевого самоврядування.
64. Запобігання корупційним проявам у публічній службі.
65. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища.
66. Обмеження щодо одержання подарунків.
67. Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними.
68. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності.
69. Обмеження спільної роботи близьких осіб.
70. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування.
71. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
72. Правила етичної поведінки публічних службовців.
73. Фінансовий контроль щодо публічних службовців.
74. Адміністративне правопорушення (проступок) і адміністративна відповідальність.
75. Поняття адміністративного проступку.
76. Ознаки адміністративного проступку (діяння, суспільна шкідливість, протиправність, винність, караність).
77. Відмежування адміністративного проступку від кримінального правопорушення.
78. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності.
79. Законодавчі акти, що регулюють відносини адміністративної відповідальності.
80. Юридичний склад адміністративного проступку.
81. Поняття адміністративного стягнення.
82. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.
83. Провадження в справі про адміністративний проступок.
84. Стадії провадження в справі про адміністративний проступок.
85. Механізм адміністративно-правового забезпечення будівельної галузі.
86. Адміністративно-правове регулювання окремих напрямів будівельної галузі.

87. Адміністративно-правове забезпечення надійності та безпеки об'єктів будівництва.
88. Дозвільні адміністративні процедури в будівельній галузі.
89. Система суб'єктів забезпечення функціонування в будівельній галузі.
90. Адміністративна відповідальність у будівельній галузі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

І. Законодавчі акти, міжнародні договори

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122
4. Кодекс цивільного захисту від 02.10.2013 // Офіційний вісник України. - 2012. № 89. – Ст. 9.
5. Кодекс цивільного захисту населення: Закон України від 02.10.2012 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2013. – № 34–35. – Ст. 458.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. №5076-VI // Відомості Верховної Ради. – 2013. – №27. – Ст. 282.
7. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 // Офіційний вісник України. – 2012. – №76. – Ст. 44.
8. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. // Офіц. вісн. України. – 2016. – № 3. – Ст. 149.
9. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. №2939-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №32. – Ст. 314.
10. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056
11. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. №393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №47. – Ст.256.
12. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. №2657-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №48. – Ст. 650.
13. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. // Відомості Верховної Ради.- 2014.- № 13.- Ст.222
14. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 25. – Ст. 1190
15. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. // Відом. Верхов. Ради України . – 1999. – № 18. – Ст. 774 (з наступ. змін. та допов.).
16. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.

17. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України 05.04.2007 // Офіційний вісник України. – 2007 р. - № 44 – ст. 12.

18. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 р. №2790-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №3. - Ст. 17.

19. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 р. // Відом. Верхов. Ради України . – 2000. – № 40. – Ст. 338.

20. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 38. – Ст. 385

21. Методика розроблення уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю): постанова Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 342. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/342-2018-%D0%BF#Text>.

22. Наказ МВС України «Про затвердження уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, та інших форм розпорядчих документів» 17.01.2019 № 22, зареєстрований в Міністерстві юстиції 21 січня 2019 р. за № 73/33044 // Офіційний вісник України. – 2019. - №6. – Ст. 116.

23. Положення про Міністерство юстиції України: постанова Кабінету Міністрів України 02.07.2014 № 228 // Офіційний вісник України. – 2014. - № 54. – Ст. 88

24. Положення про апарат Національного агентства з питань запобігання корупції: рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 19.05.2016 № 1

25. Порядок здійснення заходів, пов'язаних з утворенням, реорганізацією або ліквідацією міністерств, інших центральних органів виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 20.10.2011 № 1074 // Офіц. вісн. України. - 2011. - № 82. - Ст. 8.

26. Порядок здійснення комплексних планових заходів державного нагляду (контролю): постанова Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 р. № 350 // Офіційний вісник України. – 2017 р. - № 44. – ст. 8

27. Правила підготовки проектів нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 6 вересня 2005 р. № 870 // Офіційний вісник України. - 2005р. – № 36. – ст. 45

28. Регламент Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950 // Офіційний вісник України. – 2007. - № 54. - ст. 21.

29. Про особливості здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності щодо фізичних осіб - підприємців та юридичних осіб, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності 23.02.2012 р. // Офіційний вісник України. – 2012 р. - № 24. – ст. 13

II. Підручники, навчальні посібники, конспекти та тексти лекцій

1. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390 с

2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання третє. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 584 с.

3. Гончарук, С. Г. Адміністративне право [Текст] : конспект лекцій для здобувачів вищ. освіти галузі знань "08 Право" спец. "081 Право" / С. Г. Гончарук, І. М. Сопілко ; Нац. авіац. ун-т. - Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. - 179 с

4. Курс адміністративного права України: підручник/ за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018.-904 с.

5. Мельник Р. С. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навч. посіб. / Р. С. Мельник; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - Київ : Юрінком Інтер, 2018. - 307 с.

III. Монографічні джерела, наукові статті

1. "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло", круглий стіл (2018 ; Київ). Засідання круглого столу "Адміністративне право для студентів: просто і зрозуміло" (м. Київ, 5 березня 2018 р.) [Текст] / НДІ публ. права ; [редкол.: В. В. Галуцько та ін.]. - Київ : НДПП, 2018. - 71 с.

2. Адміністративна процедура: навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять для студентів Інституту підготовки кадрів для органів юстиції України денної форми навчання (за вибором) другого (магістерського) рівня галузь знань 08 "Право" спеціальності 081 "Право" / уклад.: І. В. Бойко, О.М Соловйова. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. – 41 с.

3. Адміністративне право [Текст] : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк та ін.]. - 3-тє вид., допов. та перероб. - Харків : Право, 2018. - 183с

4. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Право" освіт.-проф. програми "Правознавство" / [Т. О. Коломоець та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломоець ; Запоріж. нац. ун-т, Навч.-наук. лаб. дослідж. проблем служб. права Нац. акад. прав. наук України. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 83 с.

5. Андрійко О. Ф. Адміністративно-правова доктрина і сучасне адміністративне законодавство [Електронний ресурс] / О. Ф. Андрійко, В. П. Нагребельний // Альманах права. - 2020. - Вип. 11. - С. 22-27. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ap_2020_11_6

6. Балабан, І. В. Адміністративно-правове забезпечення професійного навчання поліцейських [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Балабан Іван Володимирович ; Донец. юрид. ін-т МВС України. - Кривий Ріг, 2019. - 16 с.

7. Битяк Ю. П. Адміністративна відповідальність та адміністративне правопорушення [Електронний ресурс] / Ю. П. Битяк // Проблеми законності. - 2020. - Вип. 151. - С. 87-100. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2020_151_9

8. Битяк Ю. П. Пріоритетні напрями забезпечення ефективного функціонування публічної служби в Україні. Теорія і практика правознавства. -2015. -Вип. 1 (7) URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/63434/58849>

9. Битяк Ю. П., Матюхіна Н. П., Федчишин С. А. Публічна служба: посіб. для підгот. до іспиту / за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Харків: Право, 2018.- С. 8–17.

10. Битяк Ю., Бойко І., Писаренко Н. Система адміністративного права. Право України. 2017. № 12. С. 173–183. Бойко І. В. До питання про предмет адміністративного права. Адміністративне право і процес. 2016. № 1 (15). С. 5–12.

11. Біла В.Р. Види форм публічного адміністрування: оновлення доктринальних підходів. – 2019. № 4. С. 112–115. URL: http://apnl.dnu.in.ua/4_2019/26.pdf Біла В.Р. Правові акти публічної адміністрації: теоретико-правове дослідження. Право і суспільство. 2019. № 4. С. 140–145. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2019/4_2019/22.pdf.

12. Біла В.Р. Правові форми публічного адміністрування: питання класифікації. Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика). 2019. Вип. 14. С. 52– 61. URL: <http://ojs.nusta.edu.ua/index.php/ojs4/article/download/261/368/>

13. Бойко І. В. Доктринальні ідеї та цілі адміністративного права. Право України. 2019. № 5. С. 13–29.

14. Борсук, Н. Я. Організаційно-правове забезпечення управління комунальною власністю в Україні [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Борсук Наталія Яківна ; Держ. НДІ М-ва внутр. справ України. - Київ, 2019. - 39 с.

15. Васильківська В. В. Сутнісно-правова характеристика обов'язків державного службовця// Право та державне управління. -2018.- № 1. -С. 183–189.

16. Галай, В. О. Адміністративне право та процес (адміністративне судочинство) [Текст] : навч. посіб. / [В. О. Галай, О. В. Ткаченко, Д. М. Корнієнко] ; Нац. акад. Нац. гвардії України. - Київ : ТАЛКОМ, 2018. - 90 с.

17. Грінь, А. А. Дискреційні повноваження органів виконавчої влади України та їх реалізація [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Грінь Андрій Анатолійович ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. - Київ, 2019. - 20 с.

18. Гуд, А. М. Адміністративний договір як форма договірного регулювання адміністративно-правових відносин [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Гуд Анна Миколаївна ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ, 2019. - 19 с.

19. Дракохруст Т.В. Особливості правової регламентації законодавства України у сфері захисту прав іноземців та осіб без громадянства. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. № 1. С.190–193.

20. Загородня Н.В. Адміністративно-правовий статус громадян України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2018. № 33.С.75–77.

21. Зубрицька О.Я. Особа як індивідуальний суб'єкт адміністративного права: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2015. 212 с.

22. Клубань, М. В. Адміністративно-правові засади впровадження електронної освіти в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Клубань Марія Володимирівна ; НДІ інформатики і права Нац. акад. прав. наук України. - Київ, 2019. - 19 с.

23. Коваль В. Елементи адміністративно-правового статусу військовослужбовців. Адміністративне право і процес. 2018. № 11. С.92–95.

24. Коваль В.О. Забезпечення прав іноземців та осіб без громадянства в адміністративних справах про їх видворення за межі України.

25. Коломоєць Т. Лютіков П. Обмеження щодо одержання подарунків як засіб запобігання правопорушенням, пов'язаним із

корупцією: правовий аспект// Підприємництво, господарство і право. - 2017. -№ 12. -С. 164–168.

26. Корнута Л. М. Принцип політичної неупередженості в системі принципів державної служби// Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції.- 2016. № 5. -С. 72–75.

27. Костюшко О.П. Забезпечення адміністративно-правових гарантій прав і свобод людини та громадянина. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2017. № 2 (14). С.162–177.

28. Крахмальова К.О. Адміністративно-правове забезпечення статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні: дис. ... канд. юрид наук. Київ,2017. 210 с.

29. Крищенко, А. Є. Адміністративно-правовий статус керівника територіального органу Національної поліції у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Крищенко Андрій Євгенович ; Нац. акад. внутр. справ. - Київ, 2019. - 20 с.

30. Кушнір, І. М. Будівельна діяльність як об'єкт податково-правового регулювання: проблеми законодавства, теорії та практики [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Кушнір Ігор Миколайович ; Ін-т законодавства Верхов. Ради України. - Київ, 2019. - 41 с.

31. Ліщук, Б. В. Адміністративно-правове забезпечення тактичної підготовки поліцейських в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Ліщук Богдан Вікторович ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Київ, 2019. - 18 с.

32. Ляшко О.Б. Адміністративні послуги у сфері містобудування [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Ляшко Олег Борисович ; Держ. ВНЗ "Запоріз. нац. ун-т" М-ва освіти і науки України. - Запоріжжя, 2015. - 16 с.

33. Маліков С. К. Адміністративно-правові засади здійснення контролю та нагляду у сфері містобудівної діяльності [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Маліков Сергій Костянтинівич ; Харків. НДІ суд. експертиз ім. М. С. Бокаріуса. - Харків, 2019. - 20 с.

34. Мальцев В.В. Адміністративно-правовий режим перебування іноземців та осіб без громадянства і його забезпечення Національною поліцією. Прикарпатський юридичний вісник. 2018. Вип.1(22). Т. 3. С. 180–187.

35. Мельник Р.С. Джерела адміністративного права: сучасний погляд на сталі конструкції. Право України 2019. № 5 С. 46 – 62

36. Михайловський В. Загальні засади адміністративноправового статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні. *Jurnalul juridic national : teorie si practica*. 2017. aprilie. С.85–87.

37. Міжнародні та європейські стандарти у сфері міграції: примусове видворення та екстрадиція : практи.-метод. посіб. для канд. на посаду судді та суддів з розгляду справ про примусове видворення та екстрадицію / Калхун Н., Плечко Д., Моркова О., Смокович М. та ін. Київ: «Гнозіс», 2014. 100 с.

38. Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу» / редкол.: К. О. Ващенко, І. Б. Коліушко, В. П. Тимошук, В. А. Дерезь (відп. ред.). Київ: ФОП Москаленко О. М., 2017. - С. 80–115, 484–532.

39. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / О. А. Банчук, О. О. Дудоров, М. І. Хавронюк (наук. ред.) та ін. Київ: Ваіте, 2018.- С. 167–228.

40. Околович М. Є. Адміністративно-правове регулювання містобудівної діяльності органами місцевого самоврядування [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Околович Марта Євгеніївна ; Одес. держ. ун-т внутр. справ. - Одеса, 2018. - 20 с.

41. Олексенко Т.М. Правосуб'єктність громадян в адміністра- 31 тивному праві : теоретико-методологічний аспект. *Право і державне управління* 2015. № 1 (18).С.13–18.

42. Олефір В.І. Оптимізація адміністративно-правового механізму видворення іноземців : проблеми теорії та практики адміністративної юрисдикції. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2015. Вип.2.С. 93–97.

43. Ольховський, М. А. Адміністративно-правовий статус та організація діяльності волонтерських організацій в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Ольховський Максим Анатолійович ; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль, 2017. - 20 с.

44. Павлович-Сенета Я.П. Основні напрями вдосконалення адміністративної відповідальності іноземців та осіб без громадянства в Україні : сучасний стан та досвід зарубіжних країн. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2016. № 1. С. 206–217.

45. Петренко, П. Д. Теоретико-правові проблеми організації діяльності органів виконавчої влади в Україні в контексті європейського досвіду [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Петренко Павло Дмитрович ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2019. - 39 с.

46. Пилип В.В Зміст адміністративно-правового статусу учасників антитерористичної операції в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. Вип.6. Т.2. 2017. С. 70–74.

47. Похиленко І. С. Способи судового захисту суб'єктів господарювання / Ірина Сергіївна Похиленко. // Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». – 2020. – №1. – С. 162-167

48. Похиленко І.С. До питання про способи судового захисту у сфері будівництва в господарському процесі//Будівельне право: теорія та практика містопланування та містобудування. Зб. наук. пр. Вип. IV. За матеріалами Четвертої Міжнародної наук.-практ. конф. «Будівельне право», (Київ, 20 листопада 2020 р.)/ Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль :«Економічна думка», 2020. С.54-58

49. Похиленко І.С. Застосування принципу справедливості в судовому процесі//Права людини в умовах розбудови соціальної правової держави в Україні. Зб. наук. пр. Матеріали «круглого столу» (Київ, 10 грудня 2020 р.) / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ–Тернопіль : КНУБА, «Бескиди», 2020. С.44-50

50. Похиленко І.С. Щодо удрсконалення порядку надання адміністративних послуг у сфері будівництва// Будівельне право: проблеми теорії і практики [зб.наук.пр.] Вип.ІІІ. Матеріали третьої наук.-практ. конф., (Київ, 4 грудня 2019 р.)/Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архітектури та ін. Київ-Тернопіль: «Бескиди», 2019 в 2-х ч. Ч.1. С.115-119

51. Коваль В.О. Захист прав, свобод та законних інтересів іноземців та осіб без громадянства в адміністративному судочинстві України: автореф.дис. ... канд. юрид. наук. Запоріжжя. 2017.16 с.

52. П'ятков П.В.Забезпечення законності надання адміністративних послуг у галузі містобудування [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / П'ятков Петро Вадимович ; Нац. авіац. ун-т. - Київ, 2017. - 20 с.

53. Рибак К.О.Містобудівна діяльність як об'єкт адміністративно-правового регулювання [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Рибак Катерина Олександрівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ, 2018. - 18 с.

54. Рой, О. В. Правові акти суб'єктів владних повноважень як предмет публічно-правового спору [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Рой Олег Володимирович ; НДІ інформатики і права Нац. акад. прав. наук України. - Київ, 2019. - 20 с.

55. Романенко А. В. Адміністративно-правове регулювання житлової та громадської забудови : автореф. дис. ... канд. юрид. наук :

12.00.07 / А. В. Романенко; КМ України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ, 2015. - 20 с

56. Самбор М. А. Адміністративне затримання: відповідність норм КУпАП суспільним потребам та сучасному стану дотримання прав і свобод людини [Електронний ресурс] / М. А. Самбор // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2020. - № 2. - С. 198-210. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2020_2_22

57. Стеценко С. Предмет адміністративного права як «вічнозелений» сюжет адміністративно-правової науки. Право України. 2019. № 5. С. 29–45.

58. Стукаленко О. В. Адміністративно-правове забезпечення будівельної галузі: монографія. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 376 с.

59. Федчишин С. А. Питання участі державних службовців у політичній діяльності в Україні. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія “Юрид. науки”. 2015. Вип. 2. Т. 2. С. 206–209.

60. Цуркаленко Ю. В. Джерело сучасного адміністративного права: проблеми розуміння та способи їх вирішення / Ю. В. Цуркаленко // Правовий часопис Донбасу. - 2018. - № 4. - С. 179–184. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pppd_2018_4_32

Навчальне видання

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Методичні рекомендації
до вивчення дисципліни для студентів
спеціальності 081 «Право»

Укладачі

КУЛЕБА Олена Михайлівна
ПОХИЛЕНКО Ірина Сергіївна